

Лобурець Н. Д.,
курсант 1 групи 4 курсу Військово-
юридичний інститут Національного
юридичного університету імені
Ярослава Мудрого
(Україна, м. Харків)

Зміївський Г. А.,
викладач кафедри
загальновійськових дисциплін
Військово-юридичний інститут
Національного юридичного
університету імені Ярослава Мудрого
(м. Харків, Україна)

Науковий керівник:

Корольов С.С.,
кандидат історичних наук, доцент,
начальник кафедри
загальновійськових дисциплін
Військово-юридичний інститут
Національного юридичного
університету імені Ярослава Мудрого
(м. Харків, Україна)

ОРГАНІЗАЦІЯ «ТАКТИЧНОЇ ЛОГІСТИКИ» ДЛЯ МАЛИХ МОБІЛЬНИХ ГРУП (ДОСТАВКА БОЄПРИПАСІВ ДРОНАМИ)

У сучасних умовах ведення бойових дій одним із ключових чинників забезпечення ефективності малих мобільних груп виступає організація тактичної логістики. Ці підрозділи діють у високодинамічному середовищі, де постійно змінюється тактична обстановка, що зумовлює потребу у швидкому та безпечному підвезенні ресурсів. Зокрема, доставка боєприпасів залишається критичним елементом, від якого безпосередньо залежить здатність групи продовжувати виконання бойових завдань. Традиційні методи логістичного забезпечення часто виявляються недостатньо ефективними через складність доступу до передових позицій, ризик вогневого ураження та високу мобільність самих підрозділів. У зв'язку з цим виникає потреба у впровадженні інноваційних рішень, серед яких важливе місце посідає використання безпілотних літальних апаратів для виконання завдань тактичної доставки.

Сучасні збройні конфлікти характеризуються високою динамічністю та широким застосуванням малих мобільних груп, які виконують завдання в умовах постійної зміни тактичної обстановки. Успішність їхніх дій значною мірою залежить від своєчасного та безперебійного логістичного забезпечення, зокрема

доставки боєприпасів. Традиційні методи підвезення часто виявляються недостатньо ефективними через загрозу вогневого ураження, складність доступу до передових позицій та високий рівень мобільності підрозділів. У цьому контексті використання безпілотних літальних апаратів (далі – БпЛА) як елементу тактичної логістики набуває особливої актуальності, адже воно забезпечує підвищення швидкості та гнучкості доставки, мінімізацію ризиків для особового складу й адаптивність до мінливої обстановки.

Метою дослідження є визначення особливостей, можливостей і перспектив застосування дронів для забезпечення боєприпасами малих мобільних груп, а також формування теоретико-методичних засад організації тактичної логістики.

Тактична логістика для малих мобільних груп розглядається як адаптивна система ресурсного забезпечення, орієнтована на підтримку оперативної життєздатності бойових одиниць у межах короткотривалих тактичних операцій. Вона виконує роль містка між стратегічним озброєнням та польовим рівнем, зосереджуючись на проблемах швидкого реагування, обмежених запасах і високій мінливості бойової обстановки. У теоретичному аспекті тактична логістика інтегрує положення системного підходу, концепції оперативної автономності та принципи «мережевої» взаємодії між підрозділами, де логістичні потоки оперують у межах дискретних циклів доставки й поповнення.

У сучасних логістичних концепціях безпілотні системи відіграють роль каталізаторів трансформації: вони дозволяють реалізовувати розосереджені, гнучкі та швидкі маршрути доставки з мінімальною взаємодією з наземними лініями. Зокрема, дрони є як автономні або напівавтономні засоби здатні знижувати експозицію особового складу, долати заборонені або відтиснуті території й утворювати резервні ланки підвезення там, де наземні шляхи блоковані чи небезпечні. Розвиток дронів у логістиці набуває стратегічного значення, особливо з огляду на подолання перешкод у транспортних ланцюгах й укріплення мобільності в зонах бойових дій.

Особливості тактичної логістики для малих груп полягають у надзвичайному рівні операційної чутливості, так як навіть незначна затримка чи непередбачений фактор можуть критично вплинути на боєздатність. Система обміну інформацією та комунікаційні канали в такій логістиці мають бути мультिकанальними, із резервними каналами на випадок заглушення або перебоїв. Крім того, екіпажі дронів та оператори повинні володіти навичками адаптивного планування, моніторингу обстановки і самостійного реагування на непередбачені ситуації.

Важливо зазначити, що під час однієї з операцій на фронтівій ділянці в Донеччині невелика мобільна група, що діяла в глибині позицій, опинилася в ситуації критичного дефіциту боєприпасів. Наземні маршрути підвезення були або заміновані, або під щільним вогневим контролем противника, що унеможливило безпечне пересування транспортних засобів. Під час таких умов для підтримки групи використовували систему дронів-логістики, зокрема дрони типу Corvo PPDS – легкі безпілотні апарати, котрі вже передавались

Україні і модифікувалися для логістичних завдань. Дрон Corvo здатний переносити вантаж до 3 кг на дистанцію до 120 км, що дає змогу організувати живу лінію доставки навіть у умовах розірваних наземних комунікацій. Основним призначенням такого БпЛА є доставка боєприпасів, провіанту та медикаментів у важкодоступні місця. Але заявлено, що БпЛА також може виконувати повітряну розвідку та скидати вибухові пристрої [3].

Оперативно було встановлено точку прийому вантажу поблизу позицій групи, з урахуванням ландшафтного прикриття та можливих маршрутів противника. Завдяки попередній координації й інтегрованій системі зв'язку група і оператори дрона обмінювалися даними про коригування маршруту в реальному часі, враховуючи загрозу протиповітряної оборони та перешкоди на шляху польоту. Дрон своєчасно доставив боєприпаси та медичне спорядження без необхідності висування наземного конвою. Це рішення дозволило зберегти бойову здатність мобільної групи й мінімізувати втрати серед особового складу.

Крім того, використання дронів для логістики малих мобільних груп супроводжується низкою викликів, що знижують ефективність і вимагають системного вирішення. Одним із головних обмежень є технічні характеристики безпілотників: обмежена вантажопідйомність та дальність польоту роблять неможливим транспортування великих партій боєприпасів чи матеріальних ресурсів. Додатковим фактором є залежність від погодних умов - сильний вітер, дощ або сніг можуть значно скоротити можливості дронів або повністю зупинити їхнє застосування. Не менш важливим викликом є загроза радіоелектронної боротьби, адже системи противника здатні перехоплювати або глушити сигнали керування, що може призвести до втрати апарата й вантажу.

Організаційні труднощі також мають значення. Ефективна доставка дронами потребує налагодженої комунікації між операторами та мобільними групами, адже будь-яка затримка у визначенні місця та часу прийому вантажу підвищує ризики зриву місії. Логістична інтеграція вимагає створення спеціалізованих систем управління польотами й маршрутами, що в умовах інтенсивних бойових дій не завжди можливо реалізувати. Крім того, існує потреба у значних фінансових і технічних ресурсах для підтримки парку безпілотників, проведення технічного обслуговування та підготовки операторів, що формує додаткове навантаження на загальну систему забезпечення. Незважаючи на низку недоліків і обмежень, використання дронів у логістичних завданнях не слід розглядати як другорядний чи допоміжний напрям, оскільки їхні можливості відкривають нові перспективи для підвищення ефективності тактичного забезпечення.

У сучасних збройних конфліктах, при виконанні завдань логістичного забезпечення військ, застосування БпЛА у порівнянні з пілотованою авіацією, має такі переваги: збереження льотного складу під час бойового застосування; зменшення витрат на обслуговування та експлуатацію малопомітність під час виконання бойових завдань, що ускладнює виявлення його противником; підвищення живучості апарату через кращу маневреність. Також, за відсутності пілота можна зняти ряд конструктивних обмежень, що дозволяє зменшити масу

та вартість апарату, тим самим підвищити їх надійність [1, с. 2]. Крім того, одним із головних переваг використання БпЛА є скорочення часу доставки. Дрони можуть швидко долати невеликі відстані, минаючи пробки та інші перешкоди, які часто затримують традиційні транспортні засоби [2]. У логістичному забезпеченні бойових дій (операцій) використання БпЛА має не тільки високу економічну ефективність, але й знижує втрати особового складу підрозділів логістичного забезпечення при виконанні покладених на нього завдань за призначенням в ході ведення операцій (бойових дій). Застосування БпЛА дає можливість доступу до важкодоступних місць за рахунок малих розмірів та мобільності та виключення помилок, пов'язаних із людським фактором [4, с. 8].

Таким чином, організація тактичної логістики для малих мобільних груп за допомогою безпілотних літальних апаратів є важливим інноваційним напрямом розвитку військового забезпечення. Попри наявні технічні, організаційні та ресурсні виклики, дрони доводять свою ефективність у забезпеченні оперативності, зниженні ризиків для особового складу та підвищенні автономності підрозділів у складних і динамічних умовах сучасних збройних конфліктів. Безпілотні системи здатні доповнити або навіть замінити класичні логістичні підходи там, де вони втрачають ефективність через вогневий вплив противника або недоступність маршрутів, тому застосування дронів у тактичній логістиці може стати одним із ключових чинників підвищення ефективності малих мобільних груп і забезпечення їхньої боєздатності в умовах сучасних воєнних викликів.

Списки використаних джерел:

1. Леках А. А., Гурін О. М., Старцев В. В., Гурін І. О., Просяник В. В. Особливості застосування безпілотних літальних апаратів при виконанні завдань логістичного забезпечення військ в сучасних збройних конфліктах. *Збірник наукових праць Харківського національного університету Повітряних Сил*. 2022. № 1(71). С. 49-57. URL: <https://doi.org/10.30748/zhups.2022.71.05> (дата звернення: 01.10.2025).
2. Застосування безпілотних літальних апаратів у логістиці. FlyShop. URL: <https://flyshop.com.ua/zastosuvannia-bezpilotnykh-litalnykh-apatativ-u-lohistrysi/> (дата звернення: 01.10.2025).
3. Syraq Corvo PPDS. Вікіпедія : вільна енциклопедія. URL: https://uk.wikipedia.org/wiki/Syraq_Corvo_PPDS (дата звернення: 01.10.2025).
4. Венцюк А., Бурдейна Н., Федченко О., Косковський С. Аналіз сучасного стану та перспективи розвитку логістичного забезпечення під час підготовки та в ході проведення бойових дій. *Journal of Scientific Papers «Social Development and Security»*. 2024. Т. 14, № 3. С. 1-11. URL: <https://ouci.dntb.gov.ua/en/works/9ZReK1z9/> (дата звернення: 01.10.2025).